

Sedmični pregled sudske prakse
4. – 8. mart 2019. godine¹

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1 Protokola 1	Uzan and Others v. Turkey , br. 19620/05 i 3 drugih 5. mart 2019 Odjel II	Mjere određene na imovini aplikanata zbog krivičnog postupka. Dugotrajne mjere određene na imovini aplikanata zbog krivičnog postupka koji je vođen protiv rođaka aplikanata i njihovih nadređenih. Mjere su zadržane unatoč činjenici da lica nisu nikad oglašena krivim za krivična djela, niti su proglašena odgovornim za štetu koja je nastupila. - Pitanje primjenljivosti, naročito u odnosu na aplikante koji su bili maloljetni u relevantno vrijeme. - Ograničenje/kontrola upotrebe imovine i faktori koje Evropski sud za ljudska prava smatra relevantnim za procjenu kompatibilnosti mjera sa Konvencijom. Značaj proceduralne zaštite vlasnika. Balans između javnih interesa i zaštite prava pojedinaca na imovinu. Utvrđena povreda člana 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.
Član 1 Protokola 1	Yavaş and Others v. Turkey , br. 36366/06 5. mart 2019 Odjel II	Smanjenje penzije. Aplikanti su penzioneri koji su bili korisnici posebne penzijske šeme kojom je upravljao specijalni penzioni fond. Nakon problema sa nesolventnošću, ovaj fond je likvidiran, a njegovi korisnici su prebačeni na redovni sistem osiguranja. I pored činjenice da su neki aplikanti izgubili gotovo 50% iznosa na koji su imali pravo, nije utvrđena povreda člana 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju. Vidi faktore koje je Sud uzeo u obzir za utvrđivanje nekršenja prava na imovinu (paragrafi 47-50 presude).
Član 8 i Član 34	Chernenko and Others v. Russia (dec.), br. 4246/14 i 4 drugi 5. februar 2019 (pismeno izrađena 7. mart 2019) Odjel III	Zakonska ograničenja kontakata osuđenika sa spoljnim svijetom, naročito sa porodicom. Žalbe osuđenika na doživotni zatvor na zakonska ograničenja njihovog kontakta sa spoljnim svijetom, posebno porodičnih posjeta (vidi Khoroshenko v. Russia [Veliko vijeće] 2015). Razjašnjenje dva elementa koje aplikanti trebaju da dokažu da bi potvrdili da zatvorenici koji se žale na nedostatak porodičnih posjeta uživaju status "žrtve": da on / ona ima rođake / druge osobe sa kojima on / ona zaista želi da / pokušava da održi kontakt i da je on / ona optimizirao korištenje postojećeg prava na posjete (vidi paragraf 45 presude). Doživotni zatvorenici koji nisu neposredno pogođeni zakonskim ograničenjima na porodične posjete u odsustvu stvarnih pokušaja održavanja kontakta ili u slučaju manje čestih posjeta nego što je dozvoljeno. Neprihvatljiva aplikacija zbog očigledne neosnovanosti.

¹ Informacije ne obavezuju Sud.

Sedmični pregled sudske prakse
11. – 15. mart 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6. i član 14.	<i>Frantzeskaki and Others v. Greece</i> (dec.), br. 57275/17 Odjel I	Mjere štednje usvojene 2010. godine, kojima se nameću rezovi na penzije penzionisanih državnih službenika. U 2017. godini donesena je deklaracija o neustavnosti ovih mjera sa ex tunc efektom samo za one koji su vodili parnicu: samo oni koji su pokrenuli spor mogli su potraživati zaostale penzije prije datuma donošenja presude. Aplikanti nisu pokrenuli takav postupak i mogli su tražiti samo dospjele neisplaćene obveze od datuma presude. - Član 6 (građanskopravni aspekt) / pristup sudu: presuda je bila motivisana ekonomskim razlozima, naime, da se izbjegne ugrožavanje ionako krhke budžetske situacije. U skladu sa članom 6. Konvencije, domaći sud može odrediti vremensko važenje svoje presude na način na koji se osporava od strane aplikanta. Vidi naročito paragrafe 38-40 presude. - Član 14: aplikanti ne mogu tvrditi da su u dovoljno sličnoj situaciji kao i pojedinci koji su pokrenuli parnične postupke (paragraf 42 presude). Aplikacija proglašena neprihvatljivom kao očigledno neosnovana.
Član 6 (krivičnopravni aspekt)	<i>Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland</i> , br. 26374/18 Odjel II	Jedan od sudija koji je sudio u aplikantovom predmetu nije bio imenovan u skladu sa zakonom. Aplikant se žalio da jedan od sudija novoosnovanog Apelacionog suda, koji ga je osudio zbog vožnje bez validne vozačke dozvole i pod uticajem narkotika, nije imenovan u skladu sa domaćim zakonom. Stoga o optužnici protiv njega nije odlučivao "sud osnovan zakonom" što je u suprotnosti sa članom 6. stav 1. Konvencije. Vrhovni sud je potvrdio da određeni aspekti postupka imenovanja nisu bili u skladu sa domaćim zakonom, ali je odbio njegov zahtjev za ukidanjem presude Apelacionog suda. - Uloga parlamenta i ministra pravde u procesu imenovanja sudije. - Na samim nacionalnim sudovima je da tumače odredbe domaćeg prava i Evropski sud za ljudska prava ne može da dovodi u pitanje njihovo tumačenje, osim ako je u pitanju "flagrantno" kršenje domaćeg prava: isti test flagrantnog kršenja domaćeg prava treba da se primjenjuje kada se kršenje može pripisati drugom ogranku vlasti i ako su to kršenja priznata od strane domaćih sudova (paragrafi 100-103 presude). - Važnost da sud bude "ustanovljen zakonom" (paragraf 123 presude). Utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije. Napomena: Odluka nije konačna.
Član 10	<i>Ali Gürbüz v. Turkey</i> , br. 52497/08 i 6 drugih	Sloboda štampe. Vlasnik novina procesuiran je u skladu sa Zakonom protiv terorizma; osuđujuće presude na kraju su ukinute jer je zakonska odredba proglašena neustavnom. - Čak i kada aplikant nikada nije bio lišen slobode i oslobođen je od optužbe (nakon dugotrajnog postupka), došlo je do „uplitanja“ u njegovo pravo iz člana 10. Konvencije (Sloboda izražavanja). Uzeto je u obzir: očigledno sistematično i automatsko procesuiranje aplikanta svaki put kada je njegov list objavljivao članke ili objave vezane za Partiju radnika Kurdistan, čak i ako nisu imali terorističku konotaciju; broj i trajanje različitih krivičnih

	Odjel II	<p>postupaka; i “efekat odvracanja” koji je prijetnja postupkom imala na slobodu izražavanja (paragrafi 63-68 presude).</p> <ul style="list-style-type: none">- Obim slobode štampe da širi informacije (vidi, naročito paragrafe 75-78 presude).- Vidi Preporuku Komiteta ministara 2016 državama članicama o zaštiti novinarstva i sigurnosti novinara i drugih medijskih aktera. <p>Utvrđena povreda člana 10.</p>
--	----------	--

Sedmični pregled sudske prakse
25. – 29. mart 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6 krivičnopravni aspekt	<u>Kereselidze v. Georgja</u> , no. 39718/09 28. mart 2019. Odjel V	Izmjenjen datum početka izvršenja jedinstvene zatvorske kazne bez usmene rasprave. Aplikant se žalio da mu je uskraćen pristup sudu zbog činjenice da je postupak za ispravku datuma početka izvršenja njegove jedinstvene kazne proveden bez njegovog učešća. Postupak za ispravku presude, prema domaćem zakonodavstvu, bio je eksplicitno ograničen, nije predviđao učešće stranaka u kontradiktornom postupku i imao je za cilj ispravljanje samo netačnosti u presudama. - Pitanje u vezi mogućnosti primjene člana 6 (krivičnopravni aspekt) u postupku ispravke presude: vidi paragrafe 30-34 presude. Član 6. je primjenjiv u onoj mjeri u kojoj je promjena datuma početka izvršenja izrečene kazne uticala na produženje aplikantove zatvorske kazne. - Pritužbe aplikanta se mogu posmatrati iz ugla prava na pristup sudu ili na usmenu raspravu: „pravo na sud“ je preduslov i pravo na usmenu raspravu je nerazdvojiv aspekt prava na pravično suđenje garantovano članom 6 (paragraf 35 presude). Utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 5. stav 1. Konvencije.

Sedmični pregled sudske prakse 1 – 5. april 2019. godine²

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6.	Dimopoulos v. Turkey , no. 37766/05 1. april 2019. Odjel II	Retroaktivna primjena zakona u parničnom postupku u kojem je državni organ bio protivnik podnosioca predstavke i u kojem je podnosilac predstavke bio lišen bilo kakve šanse da uspije u predmetu. Primjena člana 6. (građanskopravni aspekt) i obaveza domaćih sudova da dovoljno obrazlože svoju odluku, paragrafi 38 i 39 presude. Jednakost oružja. - Značaj zaštite životne sredine za retroaktivnu primjenu zakona. Vidi prije svega paragraf 39: zaštita okoliša je element od općeg interesa u kontekstu opravdanja za retroaktivnu primjenu zakona u parničnim postupcima. - Međutim, u ovom predmetu, ekološka razmatranja nisu bila dovoljna da opravdaju domaću odluku: paragrafi 37-41. Samo navođenje javne politike u presudi domaćeg suda ne predstavlja dovoljan razlog za retroaktivnu primjenu zakona. Utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije.
Član 37.	Taşdemir v. Turkey , no. 52538/09, Kutlu and Others v. Turkey , no. 18357/11, Karaca v. Turkey , no. 5809/13 (dec.) 4. april 2019. Odjel II	Provođenje istrage u krivičnom postupku. Skidanje aplikacije sa liste predmeta. Uslovi pod kojim se može prihvatiti jednostrana izjava države da je došlo do kršenja člana 2. Konvencije, bez obaveze da se ponovo otvori / nastavi istraga. Podnosioci predstavke su tvrdili da su njihove srodnike nezakonito ubili državni službenici. U dva krivična postupka optuženi su oslobođeni optužbi (u predmetu <i>Kutlu</i> na osnovu izvedenih dokaza i u predmetu <i>Karaca</i> na osnovu nužne odbrane). U predmetu <i>Taşdemir</i> postupak je obustavljen u žalbenom postupku zbog zastare. Vlada je u sva tri slučaja podnijela jednostrane izjave u kojima je potvrdila da je došlo do kršenja člana 2. Konvencije i predložila naknadu štete, ali bez obaveze da se ponovo otvori / nastavi istraga. Član 37. stav 1 (c) i skidanje sa liste predmeta: priznanje da mogu postojati <i>de jure</i> i <i>de facto</i> prepreke za ponovno otvaranje / nastavak istrage. Pod kojim okolnostima se mogu prihvatiti navedene jednostrane izjave države bez obaveze da se provede istraga. Aplikacije skinute sa liste predmeta, uz mogućnost da se predstavka vrati na spisak predmeta Suda u slučaju da tužena Država ne ispoštuje uslove jednostrane deklaracije, a shodno članu 37. stav 2. Konvencije.
Član 5.	Aboya Boa Jean v. Malta , no. 62676/16 2. april 2019.	Preispitivanje zakonitosti imigracionog pritvora u procesu ispitivanja aplikantovog zahtjeva za azil. Primjena člana 5. stav 4. Konvencije (brza revizija): Podnosilac predstavke je bio u imigracionom pritvoru čekajući ispitivanje svog zahtjeva za azil. Prema malteškom zakonu, automatsko preispitivanje zakonitosti imigracionog pritvora trebalo je da se izvrši u roku od sedam radnih dana od dana pritvaranja pojedinca, nakon čega se pritvor može produžiti. Suprotno domaćem zakonu, preispitivanje aplikantovog pritvaranja je izvršeno nakon perioda od sedam dana i on se žalio da je to dovelo do kršenja člana 5. stav 4.

² Informacije ne obavezuje Sud.

	<p>Odjel III</p>	<p>- U presudi je dat pregled sudske prakse po pitanju pravnih sredstava koja su dostupna licima pritvorenim u postupku za azil (prvi dio člana 5. stav 1. (f), radi sprečavanja neovlašćenog ulaska) u odnosu na sudsku praksu vezanu za pravna sredstva koja su dostupna pritvorenim licima do deportacije ili ekstradicije (drugi dio člana 5., stav 1 (f), vidi paragrafe 78 i 80 presude).</p> <p>- Dok pritvor koji nije u skladu sa domaćim zakonom predstavlja kršenje člana 5. stav 1., kršenje vremenskog roka za automatsko preispitivanje utvrđeno zakonom ne mora nužno predstavljati kršenje člana 5. stav 4. ako je postupak, u kojem je ispitivana zakonitost pritvora, ipak brzo završen (paragraf 80 presude). Stoga, proceduralna nepravilnost u preispitivanju zakonitosti ne dovodi automatski do kršenja člana 5. stav 4. Nema povrede člana 5.1 i 5.4 Konvencije.</p>
<p>Član 6.</p>	<p><u>Azzopardi and Others v. Malta</u> (dec.), no. 16467/17</p> <p>4. april 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zakonodavne izmjene koje utiču na obračun kamata na naknadu za ekspropisano zemljište.</p> <p>Član 6 (građanskopravni aspekt): Zakonodavna mjera usvojena nakon eksproprijacije zemljišta podnosilaca zahtjeva koja utiče na obračun kamata. Podnosioci prijava su uspjeli dobiti nadoknadu, ali su tvrdili da su bili predmet zakonodavne intervencije države koja je prebacila ravnotežu u korist javnih vlasti. Odluka obrađuje pojam „zakonodavne intervencije u tekućim postupcima“, a posebno zakonodavne intervencije u upravnoj fazi postupka, odnosno u fazi koja prethodi sudskom postupku. Ukazuje se da bi se zakonodavna intervencija protivna Konvenciji <i>mogla</i> dogoditi i <i>prije</i> početka sudskog postupka (paragraf 44 odluke).</p> <p>Međutim, u ovom predmetu zakonodavna izmjena imala je za cilj da regulira prazninu u zakonu, a država je imala uvjerljive motive od javnog interesa koje nisu negativno uticali na pravičnost postupka (paragrafi 46 i 47 odluke).</p> <p>Neprihvatljiva aplikacija.</p>
<p>Član 8.</p>	<p><u>Cherkun v. Ukraine</u> (dec.), no. 59184/09</p> <p>4. april 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Navodno ograničenje pristupa imovini / domu kao rezultat susjedove nezakonite izgradnje.</p> <p>Primjena člana 8:</p> <p>- Sama činjenica da susjedova izgradnja možda nije bila zakonita nije dovoljan osnov za tvrdnju da su prava podnosioca predstavke povrijeđena prema članu 8. Konvencije.</p> <p>- Da bi se primijenio član 8., Sud se mora uvjeriti da su teškoće uzrokovane izgradnjom bile dovoljno ozbiljne da negativno, i u dovoljnoj mjeri, utiču na uživanje pogodnosti podnositelja predstavke u njenom domu i kvalitet njenog privatnog i porodičnog života. Vidi paragrafe 77-78 odluke.</p> <p>Neprihvatljiva aplikacija.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
8. – 12. april 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Protokol br. 16 Član 8	Savjetodavno mišljenje P16-2018-001 10. april 2019 Veliko vijeće	<p>Priznavanja pravnog odnosa “roditelj-dijete” između djeteta rođenog od surogat majke i namjeravane majke (majke sa kojom ne postoji genetska veza).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prvo savjetodavno mišljenje Evropskog suda za ljudska prava koje je doneseno na zahtjev francuskog Kasacionog suda u skladu sa Protokolom br. 16. Kroz mišljenje su određene granice postupanja Suda po takvim zahtjevima (mišljenje je ograničeno na činjenično i pravno stanje koje mu je predstavljeno) i razjašnjena je uloga Suda u tom kontekstu (ne da odlučuje u kontradiktornom postupku o spornom pitanju obavezujućom presudom, već da, u što kraćem vremenskom roku, dostavi sudu koji je podnio zahtjev smjernice koje tom sudu omogućavaju da osigura poštivanje prava iz Konvencije prilikom odlučivanja o predmetu koji je pred njim. - Razvoj sudske prakse iz predmeta Mennesson v. France u vezi člana 8. Konvencije. Pravo na privatni život djeteta koje je rođeno u surogat aranžmanu u inostranstvu zahtijevalo je da postoji mogućnost priznavanja pravnog odnosa “roditelj-dijete” između njega i namjeravane majke (majke sa kojom ne postoji genetska veza), koji bi se mogao ispuniti ukoliko postoji mogućnost usvajanja.
Član 6 Član 8	Altay v. Turkey (no. 2) , no. 11236/09 9. april 2019. Odjel II	<p>Ograničenja privatnosti komunikacije aplikanta sa njegovim advokatom tokom služenja kazne doživotnog zatvora.</p> <p>Primjena člana 8. Konvencije (prepiska): Pošto mu je njegov advokat poslao knjige / časopise koji nisu bili u vezi sa njegovim predmetom, uskraćeno mu je pravo da razgovara u privatnosti sa svojim advokatom preko deset godina, te je zvaničnik prisustvovao njihovim razgovorima.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet obrađuje pitanje privilegovane prirode prepiske između advokata i njegovog pritvorenog klijenta na osnovu člana 8. Konvencije. Privilegija se odnosi na njihovu usmenu komunikaciju (paragraf 51 presude), iako ista nije apsolutna i može se ograničiti u izuzetnim okolnostima kao što su sprečavanje teških krivičnih djela i obezbjeđenje zatvorske sigurnosti (paragraf 52 presude). - Konvencija ne zabranjuje nametanje advokatima određenih obaveza koje bi mogle uticati na njihove odnose sa svojim klijentima (paragraf 56 presude). - Privilegija advokat-klijent i obaveza nacionalnih vlasti da osiguraju privatnost njihove komunikacije priznate su međunarodnim normama (paragrafi 32-34 i 50 presude). <p>Član 6. Konvencije (građanskopravni aspekt): Postupci pokrenuti na osnovu zahtjeva uprave zatvora, u kojim je određeno da zvaničnik zatvora prisustvuje tokom komunikacije zatvorenika sa advokatom. Postupak održan bez usmene rasprave ili traženja podnesaka. Primjenjivost člana 6. Konvencije (paragraf 68) i preispitivanje sudske prakse o pravu na usmenu raspravu u kontekstu parničnog postupka (paragrafi 74-77 presude). Utvrđena povreda člana 8. i člana 6. st. 1 Konvencije.</p>

<p>Član 3 Član 5</p>	<p>Tarak and Depe v. Turkey, no. 70472/12</p> <p>9. april 2019.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zadržavanje maloljetnika u policijskoj stanici bez pratnje.</p> <p>- Član 5. st. 1: Maloljetnik od 8 godina je bez pratnje držan u policijskoj stanici na jedan dan, bez ikakvog napora da se dijete smjesti u odgovarajuću službu za brigu o djeci. Postojanje 'lišavanja slobode': paragrafi 61-62 presude.</p> <p>- Član 3: Pretrpljena bol majke. Stepenn ozbiljnosti za primjenu člana 3. \ vidi paragraf 79 presude.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1. Ostatak aplikacije proglašen nedopuštenim.</p>
<p>Član 5 Član 10 Član 18 u vezi sa članom 5</p>	<p>Navalnyy v. Russia (no. 2), no. 43734/14</p> <p>9. april 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Kućni pritvor navodno motiviran političkim motivima.</p> <p>Podnosilac predstavke je politički aktivista, opozicioni lider, borac protiv korupcije i popularni bloger. On se žalio da je bio stavljen u kućni pritvor iz političkih razloga, navodeći da je njegovo hapšenje imalo za cilj od strane vlasti "da ga učutkaju i da ga drže podalje od očiju javnosti" (vidi informaciju o razvoju sudske prakse u predmetu <i>Navalnyy v. Russia</i> (Veliko vijeće)); Primjena člana 18. u vezi sa članom 5. Konvencije.</p> <p>- Žalba na osnovu člana 18. Konvencije o političkim motivima za njegov kućni pritvor odbijena: „Što se tiče obima ispitivanja, Sud uzima u obzir prirodu navoda i činjenicu da je ograničenje slobode podnosioca predstavke bio nametnut kao dio naloga za pritvor; kao takvi, oni su bili neraskidivo povezani sa kućnim pritvorom podnosioca predstavke. Sud smatra da je prikladno ispitati žalbu na osnovu člana 18 u vezi samo sa članom 5.“(paragrafi 84-86 i 95 presude).</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. (pravo na slobodu i sigurnost), člana 10. (sloboda izražavanja), te člana 18. (granice korištenja ograničenja prava) u vezi sa članom 5. Konvencije.</p>
<p>Član 3 Član 6 Član 13 Član 37 Član 38 Član 46</p>	<p>Tomov and Others v. Russia, nos. 18255/10 i 5 drugih</p> <p>9. april 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Uslovi prevoza zatvorenika cestom i željeznicom do i između mjesta pritvora i sudova (prenatranost, duga putovanja, nefunkcionalne sanitarije, grijanje i ventilacija, itd.). Primjena člana 3. Konvencije:</p> <p>Vodeća presuda u kojoj se navodi kakav pristup treba zauzeti u slučajevima u kojima se aplikant žali na povredu člana 3.: vidi paragrafe 123 do 128 presude.</p> <p>- Član 38. Konvencije: Procesna obaveza Vlade prema članu 38. Konvencije da dostavi dokaze koje traži Sud. Paragrafi 88 do 91 presude.</p> <p>- Član 37. stav 1 (c): poštivanje ljudskih prava zahtijeva da Evropski sud za ljudska prava odbije jednostranu izjavu Vlade kako bi se omogućilo ispitivanje sistemskog problema (uslovi prevoza zatvorenika): paragrafi 97-101 presude.</p> <p>- Član 13. u vezi sa članom 3.: dostupnost djelotvornih domaćih pravnih lijekova u odnosu na žalbe prema članu 3. o nehumanim i ponižavajućim uslovima prevoza.</p> <p>- Član 46.: Opšte mjere potrebne za rješavanje problema neodgovarajućih uslova prevoza zatvorenika.</p> <p>Utvrđeno da Vlada nije postupila u skladu sa članom 38. Konvencije. Utvrđena povreda člana 3., člana 13. u skladu sa članom 3., te člana 6. st. 1 Konvencije u odnosu na određene aplikante.</p>

<p>Član 8</p>	<p>I.M. v. Switzerland, no. 23887/16</p> <p>9. april 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Protjerivanje migranta nakon osude za silovanje iz 2003. godine.</p> <p>Primjena člana 8.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procesna povreda: propust domaćeg suda da adekvatno ispita proporcionalnost naredbe o protjerivanju spriječio je da to učini Evropski sud za ljudska prava. Sud u presudi elaborira obavezu domaćih sudova da obrazlože svoje odluke koje se odnose na protjerivanje aplikanta kako bi omogućile Sudu da vrši svoju supsidijarnu ulogu. Vidi prije svega paragrafi 72-73, 77 i 78 presude. Kontrast predmet Ndidi v. the United Kingdom, br. 41215/14, 14. septembra 2017. godine, paragraf 76 i predmet za poređenje El Ghatet v. Switzerland, br. 56971/10, 8. novembar 2016., paragraf 52 presude. - Podnosilac prijave pati od ozbiljnih zdravstvenih problema, a za njega su brinula njegova odrasla djeca u Švicarskoj. Postojanje, u ovom slučaju, „porodičnog života“ između odrasle osobe i njegove odrasle djece (vidi paragraf 62 presude). <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>V.D. and Others v. Russia, no. 72931/10</p> <p>9. april 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Vraćanje djeteta koje je bilo pod starateljstvom duži vremenski period biološkim roditeljima. Uskraćivanje mogućnosti kontakta djeteta i nebiološke porodice.</p> <p>Dijete R. stavljeno je prvih devet godina njegovog života pod starateljstvo prvog aplikanta, koji je bio zakonski staratelj još sedmoro druge djece. Nakon devetogodišnjeg boravka s prvim aplikantom i drugom djecom R. se vratio svojim biološkim roditeljima.</p> <p>Prvi aplikant i druga djeca su bezuspješno osporavali povratak R. njegovim biološkim roditeljima, te mjeru prema kojoj im je onemogućen pristup R. Prvi aplikant i druga djeca, koju pred Sudom zastupa prvi aplikant, tvrde da je narušeno njihovo pravo na poštovanje njihovog porodičnog života. Primjena člana 8.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predmet adresira mogućnost staratelja da u ime nebiološke maloljetne djece postupa pred Evropskim sudom za ljudska prava: paragrafi 72-76 i paragrafi 81-84 presude. - Pitanje postojanja „porodičnog života“ u smislu člana 8. između djeteta R., s jedne strane, i staratelja i druge djece, s druge strane, između kojih ne postoje biološka ili pravna veza (<i>de facto</i> porodica), te kolika važnost se mora pridati činjenici da su djeca uživala u društvu R. u periodu od devet godina, čime se razvila bliska emocionalna vezanost za njega. Vidi paragrafe 92 i 93 presude. - Poništenje starateljstva prvog aplikanta nad R. i njegovo vraćanje biološkim roditeljima. <i>De facto</i> porodica protiv biološke porodice: paragraf 115 presude. - Naknadno uskraćivanje mogućnosti bilo kakvog pristupa i bilo kakvog kontakta sa R. Obaveza da se, od slučaja do slučaja, ispita da li je u najboljem interesu djeteta da održava kontakt sa osobom, biološki srodnom ili ne, koja se brinula o njemu ili njoj dovoljno dugo vremena: paragrafi 126-130 presude. Vidi Nazarenko v. Russia, br. 39438/13, ECHR 2015. <p>Utvrđeno da nije bilo povrede člana 8. u odnosu na odluku o vraćanju djeteta biološkim roditeljima. Utvrđena povreda člana 8. u odnosu na nemogućnost održavanja porodičnih veza između djeteta i aplikanta.</p>

<p>Član 6</p>	<p>Harisch v. Germany, no. 50053/16</p> <p>11. april 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Zahtjev za upućivanje pitanja Sudu Evropske unije na prethodno odlučivanje.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio da su domaći sudovi odbili uputiti pitanja Sudu Evropske unije na prethodno odlučivanje, bez adekvatnog obrazloženja za to odbijanje. Bez obzira na činjenicu da je Savezni sud pravde bio krajnja instanca u smislu člana 267. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, taj sud je oslobođen dužnosti davanja sveobuhvatnijeg obrazloženja u konkretnim okolnostima ovog predmeta (paragraf 42 presude). Primjena člana 6., stav 1. Konvencije</p> <p>Sud je uzeo u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činjenicu da je Apelacioni sud, iako nije sud krajnje instance, objasnio zašto nije postojala sumnja u pogledu pravilne primjene njemačkog prava i prava EU, tako što se u velikoj mjeri pozvao na sudsku praksu Suda EU (paragraf 38 presude). - činjenicu da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Saveznog suda, žalba koja je izjavljena zbog pogrešne primjene prava ne bi bila odbačena ako se postavlja pitanje koje zahtijeva jednoobrazno tumačenje prava EU (paragraf 39 presude). - da je Sud prethodno prihvatio da se razlozi za donošenje odluke višeg suda mogu podrazumijevati iz činjeničnih okolnosti u nekim slučajevima ili prihvaćanjem obrazloženja nižeg suda (paragraf 41 presude). <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Guimon v. France, no. 48798/14</p> <p>11. april 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Porodični život zatvorenika.</p> <p>Podnositeljica predstavke je 2003. godine osuđena za teška krivična djela vezana za terorizam, te izdržava kaznu dugotrajnog zatvora. Posljednji put je vidjela svog oca, sa kojim je bila bliska, 2009. godine. On je umro 2014. godine, i iako je odmah zatražila da joj se dozvoli da prisustvuje njegovoj sahrani pod pratnjom, to je odbijeno uz obrazloženje da isto nije logistički moguće izvesti s obzirom na neophodne mjere sigurnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidi sudsku praksu o dopustu iz zatvora uz pratnju zbog porodične sahrane (Płoski v. Poland i Kanalas v. Romania) i sudsku praksu u kojoj je dopust uz pratnju bio odbijen kao logistički nemoguć u raspoloživom vremenu (Kubiak v. Poland); - Specifičnost konteksta: procjena proporcionalnosti i naročito uticaj činjenice da je u pitanju predmet vezan za terorizam (veza sa ETA-om, te činjenica da je lokacija sahrane u Baskiji, ozbiljna sigurnosna razmatranja i prateći logistički izazovi). <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
15. – 19. april 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Kamoy Radyo Televizyon Yayincilik ve Organizasyon A.S. v. Turkey, no. 19965/06</p> <p>16. april 2019.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Retroaktivna primjena zakonske odredbe u postupku pred domaćim sudovima, na osnovu koje je konačno riješen spor između podnosioca predstavke i njegovog protivnika. Retroaktivna primjena zakona imala je za posljedicu da vlasti nisu zaštitile registrovanu trgovačku marku podnosioca zahtjeva (žig) od nezakonite upotrebe trećih lica.</p> <p>Upotreba trgovačke marke aplikanta je ograničena upotrebom druge stranke i njeno pravo prvenstva nije zaštićeno od strane domaćih vlasti zbog stupanja na snagu novog Zakona o patentu, za koji je Ustavni sud utvrdio da nije donesen u javnom interesu.</p> <p>Uporediti sa predmetom Anheuser-Busch Inc. v. Portugal [Veliko vijeće], br. 73049/01, 11. januar 2007. godine. Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 Konvencije (pravo na imovinu).</p>
<p>Član 6</p>	<p>Daktaras v. Lithuania (<i>no. 2</i>), (dec.) no. 43154/10</p> <p>18. april 2019.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Povjerljivost i efikasnost komunikacije između advokata i klijenata.</p> <p>Primjena člana 6 (krivičnopravni aspekt)</p> <p>- Žalba aplikanta da su poreski organi tražili od njegove supruge da dostavi dokumente o njihovom finansijskom stanju, koji su prema njegovim tvrdnjama na kraju doveli do njegove osude na doživotni zatvor. Prema njegovoj supruzi, koja je odbila da sarađuje sa nadležnim organima, nisu primenjene nikakve sankcije.</p> <p>Aplikacija je proglašena nedopustivom kao očigledno neosnovana.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
29. april – 3. maj 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6 (građanskopravni aspekt)</p>	<p>Pasquini v. San Marino, no. 50956/16</p> <p>2. maj 2019</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sastav suda. Način dodjele predmeta sudskom vijeću i konstituisanje tog vijeća.</p> <p>Podnosilac predstavke, vlasnik investicionog i trgovačkog društva koji je uključen u više spojenih postupaka, žalio se, <i>inter alia</i>, da je sastav suda koji je odlučivao u njegovim predmetima (Court for Trusts) u jednom dijelu postupaka bio nepravilan, te da nije bio zakonom propisan. Predmet pokreće pitanje da li je prva dodjela predmeta sudskom vijeću, kao i konstituisanje tog vijeća, u skladu sa pojmom “utvrđen zakonom” iz člana 6. (građanskopravni aspekt).</p> <p>- Aspekt člana 6 “utvrđen zakonom” ima između ostalog za cilj da se osigura da pravosudna organizacija nije ni na diskreciji izvršne vlasti, niti u potpunosti u diskreciji sudskih vlasti; kršenje aspekta “ustanovljen zakonom” bi se utvrdio samo kada bi kršenje domaćeg zakona bilo “flagrantno” (Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland, br. 26374/18, 12. mart 2019). Administracija pravosuđa (i prva dodjela predmeta) u principu spada u polje slobodne procjene domaćih vlasti, ona ipak mora biti kompatibilna sa zahtjevima člana 6. Konvencije i naročito sa principima nezavisnosti i nepristrasnosti.</p> <p>Uporedite sa predmetom Miracle Europe Kft v. Hungary, br. 57774/13, od 12. januara 2016. godine, gdje je utvrđeno kršenje aspekta člana 6. “utvrđen zakonom” u pogledu preraspodjele predmeta iz jednog Višeg suda u drugi. Vidi prije svega paragrafe 104-113 presude.</p> <p>- Pitanje nepristrasnosti u slučaju kada je isti sudija, iako nije obavljao različite funkcije u različitim fazama istog parničnog postupka, učestvovao u različitim, ali činjenično povezanim, krivičnim i građanskim postupcima: vidi naročito paragrafe 148-152 presude.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 5, 6, 10, 11, 13.</p>	<p>Kablis v. Russia, nos. 48310/16 and 59663/17</p> <p>30. april 2019</p> <p>Elvira Dmitriyeva v. Russia, nos. 60921/17 and 7202/18</p> <p>30. april 2019.</p>	<p>Ograničenje održavanja javnih protesta i druge zabrane.</p> <p>Vlasti su odbile da odobre lokaciju za održavanje javne manifestacije koju su organizovali aplikanti. Na svom internet blogu i društvenim mrežama objavili su poruke u kojima kritiziraju navedeno odbijanje, te pozivaju na učešće bez obzira na nedostatak zvaničnog odobrenja. Nova situacija.</p> <p>- U predmetu <i>Kablis protiv Rusije</i>, tužilac je blokirao blog aplikanta i njegov račun na osnovu toga što je sadržavao jednu nezakonitu informaciju. Vrlo široka ovlaštenja vlasti da primjenjuju mjere zabrane na internet objave koje sadrže pozive za učešće u javnim događajima: pojašnjenje neophodnih garancija koje zahtijeva član 10. Konvencije, a koje imaju za cilj spriječiti zloupotrebu ovakvih mjera. Vidi posebno paragrafe 91-106 presude. Utvrđena povreda člana 11. (Sloboda okupljanja i udruživanja), člana 13. (Pravo na djelotvoran pravni lijek) u vezi sa članom 11., te člana 10. Konvencije (Sloboda izražavanja).</p> <p>- U predmetu <i>Elvira Dmitriyeva</i>, aplikantica je osuđena prije svega zbog provođenja kampanje za učešće na neodobrenom javnom događaju.</p>

	Odjel III	Utvrđena povreda člana 11. (Sloboda okupljanja i udruživanja), člana 13. (Pravo na djelotvoran pravni lijek) u vezi sa članom 11., člana 10. Konvencije (Sloboda izražavanja), člana 5. st. 1 (Pravo na slobodu i sigurnost), te člana 6. st. 1 Konvencije (Pravo na pravično suđenje).
Član 3 Član 35. stav 1	A.M. v. France , no. 12148/18 29. april 2019 Odjel V	Deportacija nakon odslužene kazne za krivična djela vezana za terorizam. Procjena stvarnog rizika od protjerivanja u Alžir. Podnosilac predstavke je osuđen za krivična djela vezana za terorizam u Francuskoj. On je odslužio kaznu i trebao je biti deportovan. Započeo je svoje administrativno osporavanje te deportacije i, prije nego što je zatražio azil pred Uredom za zaštitu izbjeglica i apatrida (djelotvorni pravni lijek za suspenziju deportacije), zatražio je od Evropskog suda za ljudska prava donošenje privremene mjere zabrane deportacije prema članu 39. Pravila Suda. Sud je odobrio traženu privremenu mjeru. U roku od nekoliko dana Ured za zaštitu izbjeglica i apatrida je primio i odbio njegov zahtjev za azil. Ovo je prvi put od slučaja M.A. v. France iz 2015. godine, da je Sud ispitao stvarni rizik od protjerivanja u Alžir jednog Alžirca osuđenog za teroristička djela, te je stoga procjenio razvoj događaja u Alžiru od 2015. godine. Vidi paragrafe 120 presude i dr. - Član 35. stav 1: Imigracija (efektivni pravni lijekovi): Djelotvornost suspenzivnog pravnog lijeka, u odnosu na zahtjev za azil koji je podnesen nakon što je aplikacija podnesena Sudu. Sud smatra da u slučaju izvršenja odluke o deportaciji aplikanta u Alžir neće doći do povrede člana 3. Konvencije.
Član 8	Vetsev v. Bulqaria , no. 54558/15 2. maj 2019 Odjel V	Pravo pritvorene osobe da prisustvuje sahrani svog brata. Primjena člana 8. Konvencije: Pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života. Odbijanje domaćih vlasti da dozvoli pritvorenoj osobi da prisustvuje sahrani svog brata. Sud je primijenio svoju sudsku praksu u pogledu prava na prisustvo sprovodu roditelja (vidi rekapitulaciju sudske prakse). Balansiranje između javnih i individualnih interesa. Utvrđena povreda prava 8.
Član 6	Famulyak v. Ukraine (dec.), no. 30180/11 26. mart 2019 (otpremljena 2. maj 2019) Odjel V	Nemogućnost optuženog da na ponovnom suđenju ispita žrtvu. Podnosioc predstavke je osuđen za krivično djelo krađe. Na suđenju je unakrsno ispitao žrtvu, a tri policajca su iznijela dokaze. Kada je uvažena njegova žalba, predmet je vraćen na ponovno suđenje, ali drugom sudiji. Podnosilac predstavke je osuđen od strane novog sudije i žali se na osnovu člana 6. da tokom ponovnog suđenja nije bio u mogućnosti da unakrsno ispita žrtvu i da tri policajca nisu prisustvovala suđenju. - Prvi predmet u vezi promjene sastava prvostepenog suda koji postupa nakon redovnog žalbenog postupka i ukidanja ranije prvostepene presude. - Važnost mogućnosti da optuženi sasluša svjedoka u prisustvu sudije koji na kraju donosi presudu (načelo neposrednosti). Vidi paragrafe 34-39 presude. - Relevantnost principa neposrednosti prema sudskoj praksi iz predmeta Schatschaschwili [Veliko vijeće]. Aplikacija je proglašena nedopustivom kao očigledno neosnovana.

Sedmični pregled sudske prakse
6. – 10. maj 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 11	Mihir Foundation v. Turkey , no. 10814/07 7. maj 2019. Odjel II	Likvidacija fondacije zbog finansijske nesposobnosti. Fondacija aplikanta se žali jer su sudovi u parničnom postupku utvrdili da mora biti likvidirana zbog finansijske nesposobnosti da ispuni svoje registrovane ciljeve. - Postojanje “mješanja” države u ovoj specifičnoj situaciji (finansijski problemi fondacije): paragraf 36 presude. - Relevantnost razloga koje su domaće vlasti navele za raspuštanje fondacije procjenjene na osnovu uloge javnih fondacija u društvu: vidi paragrafe 42-43 presude. Sud je posebno utvrdio da se od podnosioca predstavke traži da zadovolji minimalne finansijske kriterije iz potrebe da se očuva efikasnost i kredibilitet sistema fondacija od javnog interesa u zemlji. - Obim slobodne procjene države u takvom kontekstu. Nema povrede člana 11.
Član 5, 6 i 8	Mityanin and Leonov v. Russia , nos. 11436/06 and 22912/06 7. maj 2019. Odjel III	Distribucija fotografija osumnjičenih od strane vlasti s ciljem prikupljanja informacija u ranoj fazi istrage, te njihova objava u štampi. Prvi podnosilac predstavke je izdržavao kaznu zbog krivičnog djela krađe. Otvorena je velika istraga o članstvu i aktivnostima kriminalne grupe, u kojoj je on takođe bio osumnjičeni. S tim u vezi, u štampi je objavljen članak u kojem su optuženi određeni ljudi, uključujući i prvog podnosioca predstavke, za „članstvo“ u toj bandi. Objavljena je takođe i fotografija prvog podnosioca predstavke. Članak je zasnovan na zvaničnom izvoru. Distribucija fotografije od strane vlasti imala je za cilj da pomogne u prikupljanju dodatnih informacija i potakne očevice krivičnih djela koji se istražuju (ili drugih krivičnih djela) da se jave nadležnim organima. Primjena člana 6. stav 2. i člana 8. Konvencije, kada se novinski članak zasniva na informacijama koje je dao javni organ u ranoj fazi krivične istrage, zajedno sa fotografijom: vidi paragraf 115 presude. Informativna vrijednost objavljivanja fotografije osumnjičenog prilikom izvještavanja o krivičnoj istrazi koja je u toku: v. paragraf 110 presude. - Član 6., stav 2.: Pretpostavka nevinosti: ništa ne ukazuje na to da je osporeni dio objave u kojoj je podnosilac predstavljen kao “član bande” predstavljala doslovnu reprodukciju, ili direktan citat iz bilo kog dijela službene informacije: dakle, ne postoji odgovornost države po ovom osnovu. Paragraf 102 presude. - Član 8: Reputacija / kleveta osumnjičenog i mediji: štampa se mogla u dobroj vjeri osloniti na službeni izvor, a domaći sudovi nisu propustili da izvrše odgovarajuće balansiranje između prava na slobodu izražavanja i prava na poštovanje “privatnog života” podnosioca predstavke. Nema povrede člana 8. Konvencije u odnosu na prvog aplikanta. Utvrđena povreda člana 5 stav 1., 3., 4. i 5., te člana 6. stav 1. Konvencije.

Sedmični pregled sudske prakse
13. – 17. maj 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8.	Halabi v. France , no. 66554/14 16. maj 2019. godine Odjel V	Inspekcijski nadzor objekta izvršen bez prisustva njegovog korisnika i bez njegove dozvole. Posjeta inspektora za prostorno uređenje i planiranje u dva nedovršena objekta - koji nisu bili okupirani ili namješteni, odnosno koji su bili u fazi izgradnje u vrijeme posjete - i objektu koji se nalazi na imanju koje je podnositelj zahtjeva koristio kao drugo prebivalište. Primjena člana 8. Konvencije i poimanje "doma". Kriteriji koji se koriste za utvrđivanje može li "drugi" dom i aneks glavnog životnog prostora uživati zaštitu prema članu 8. U ovom predmetu posjećena mjesta spadala su pod pojam „doma“, jer su imala stambeni karakter neodvojiv od ostatka posjeda i sadržavale su sobe koje su namještene, uređene i opremljene (paragrafi 41-43 presude). Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.

Sedmični pregled sudske prakse
20. – 24. maj 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 3	Kanciat v. Poland , br. 37023/13 23. maj 2019. Odjel I	Policijska upotreba elektrošokera i nedostaci istrage o navodnoj policijskoj brutalnosti. Aplikant se žalio na navodnu policijsku brutalnost policijskih službenika, naročito zbog upotrebe elektrošokera ("EDW" ili tejzer). Potreba da policija koristi tejzer tokom lišenja slobode treba da se istraži na rigorozan način, jer, je poznato da primjena elektrošokera u direktnom kontaktu (ili načinu rada "omamljivanje") uzrokuje intenzivan bol i privremenu onesposobljenost (Anzhelo Georgiev and Others v. Bulgaria , br. 51284/09, paragraf 75 presude od 30. septembra 2014.). Vidi i evropski materijal o upotrebi tejjera, paragraf 53 presude. Utvrđena povreda materijalnog i procesnog aspekta člana 3. Konvencije (zabrana mučenja).
Član 6 (građansko pravni aspekt)	Sine Tsaggarakis A.E.E. v. Greece , no. 17257/13 23. maj 2019. Odjel I	Pravna nesigurnost zbog dugotrajne različite sudske prakse na sudu najviše instance. Aplikantova kompanija djeluje u industriji zabave i upravlja multipleks kinom u Heraklionu. Pokrenula je postupak za poništenje građevinske dozvole i operativnih dozvola koje su dodjeljene firmama za gradnju rivalskog multipleks kina, navodeći da je gradnja predviđena u rezidencijalnoj četvrti, te da nisu izvršene potrebne provjere usklađenosti sa pravilima zaštite okoliša. - Primjenljivost člana 6 (građanskopravni aspekt): postupak je imao značajan uticaj na imovinske interese kompanije aplikanta s obzirom na potencijalni gubitak klijenata, a domaći sudovi nikada nisu dovodili u pitanje njegovu aktivnu legitimaciju. Vidi paragrafe 39-42 presude. - Pitanje pravne nesigurnosti pred Vrhovnim sudom koje otkriva da postojeći mehanizam na domaćem nivou za rješavanje neujednačenosti u sudskoj praksi nije bio djelotvoran. Utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.
Član 3. Protokol br. 1	G.K. v. Belgium , no. 58302/10 21. maj 2019. Odjel II	Navodna prinudna ostavka senatora nakon njenog izbora. - Vidi paragrafe 53 i 54 presude o tome da je pismo o ostavci potpisano nevoljno, te uporediti sa predmetom Occhetto v. Italy (odluka), 14507/07, 12. novembar 2013. godine. - Kada je došlo do spora u vezi sa ostavkom člana parlamenta koji je želio da povuče tu ostavku ili koji tvrdi da je ostavka bila nevažeća prema domaćem pravu, proces odlučivanja u sporu moralo je obezbjediti minimalne zaštitne mjere protiv arbitrarnosti postupka. Za relevantne zahtjeve iz Konvencije, vidi posebno paragrafe 55-57 presude. Utvrđena povreda člana 3. Protokola br. 1 uz Konvenciju (pravo na slobodne izbore).

<p>Član 6 (krivičnopravni aspekt)</p>	<p>Doyle v. Ireland, no. 51979/17</p> <p>23. maj 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Odbrana putem branioca. Neprisustvo advokata tokom ispitivanja od strane policije.</p> <p>Primjena člana 6 stavovi 1 i 3 c) Konvencije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Činjenica da se ovaj predmet desio neposredno nakon izricanja presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Salduz v. Turkey [Veliko vijeće], ali prije predmeta u kojima je direktno adresirano pitanje fizičkog prisustva advokata tokom policijskog ispitivanja (Beuze v. Belgium [Veliko vijeće]). <p>Evropski sud za ljudska prava je svjestan da protek vremena i razvoj njegove sudske prakse može uzrokovati poteškoće u primjeni standarda na nacionalnom nivou. Međutim, što se tiče člana 6. stavovi 1 i 3 (c), Sud je istakao da je razvoj sudske prakse bio linearan od presude u predmetu <i>Salduz</i> (paragrafi 79 i 80 presude).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravo optuženog da ima pristup advokatu proteže se na to da taj advokat bude fizički prisutan tokom policijskih ispitivanja. Primarna briga domaćih sudova u prvostepenom postupku i u postupku po žalbi mora biti "opšta pravičnost" krivičnog postupka, vidi paragrafe 100-102 presude. - U ovom predmetu, postojalo je ograničenje aplikantovog pristupa advokatu, ali je ono bilo "relativnog" karaktera. Naime, za razliku od predmeta <i>Beuze protiv Belgije</i>, aplikant je imao pristup svom advokatu prije presudnog prvog policijskog ispitivanja, mogao je zatražiti konsultacije sa advokatom tokom intervjua, koje su mu i odobrene, uz kašnjenje kod ispitivanja br. 14, sva ispitivanja su snimana video kamerom, snimke su pregledane od strane postupajućeg sudije, itd. Vidi paragraf 83 presude. <p>Dakle, Sud nije utvrdio da je "opšta pravičnost" krivičnog postupka dovedena u pitanje, zbog čega nije utvrđena povreda prava na pravično suđenje iz člana 6. stav 1 i 3 c) Konvencije.</p>
--	---	---

**Sedmični pregled sudske prakse
27 - 31 maj 2019. godine**

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 46.	Ilgar Mammadov v. Azerbajdžan , br. 15172/13 29.5.2019. godine Veliko vijeće	Obaveznost i izvršenje presuda. Član 46. stav 4. Konvencije: prva presuda donesena u postupku u kojem Sud utvrđuje da li je država ispunila svoju obavezu prema članu 46. stav 1. da se pridržava konačne presude Evropskog suda za ljudska prava. Utvrđena povreda člana 46. zbog neizvršenja presude ESLJP u predmetu koji je pokrenuo politički aktivista Ilgar Mammadov protiv Azerbejdžana.
Član 6, 8 i 34	Liblik and others v. Estonia , br. 173/15 i 5 dr. 28.5.2019. godine Odjel II	Nadzor i tajno praćenje u krivičnom postupku. - Član 6. stav 1. Konvencije (dužina postupka): Dugotrajan krivični postupak, predmet velike složenosti: vidi paragrafe 97-104, a naročito paragraf 103 presude. - Član 34.: Da li preduzeća koja su podnijela predstavku ESLJP uživaju status žrtve prema članu 8. Konvencije? U pravilu, činjenica da je osoba pod tajnim nadzorom takođe član upravnog odbora pravnog lica ne dovodi automatski do uplitanja u prava iz člana 8. tog pravnog lica. Međutim, ovaj predmet je izuzetak, jer nije pravljena razlika između "prepiske" aplikanata pojedinaca i pravnih lica, te su pravna lica prihvaćene kao "žrtve" čak i ako za njih nisu formalno izdate nikakve naredbe za nadzor i praćenje. Vidi paragrafe 110-112 presude. - Član 8. „privatni život“ i „dopisivanje“: tajni nadzor i praćenje u krivičnom postupku. Vrhovni sud retroaktivno opravdao autorizaciju tajnog nadzora u odnosu na trećeg aplikanta koji je bio član nadzornih odbora dvije kompanije aplikantice. Vidi paragraf 142 presude. Utvrđena povreda prava člana 8. u odnosu na određene aplikante. Nema povrede člana 6. stav 1. Konvencije.
	Chaldeyev v. Russia , no. 33172/16 28.5.2019. godine Odjel III	Ograničena prava pritvorenika na posjete. Različit tretman u odnosu na osuđene zatvorenike. Član 8. u vezi sa članom 14. Konvencije: čekajući da osuđujuća presuda protiv aplikanta postane pravosnažna, aplikant je bio u pritvoru. On se žalio na osnovu članova 8. i 14. zbog ograničenja posjeta tokom tog perioda. Pozivajući se posebno na član 14., on se žalio na diskriminatornu razliku u tretmanu u pogledu režima posjeta: osuđeni zatvorenici mogli bi imati četveročasovne kratke posjete i duge posjete u trajanju od nekoliko dana, dok su pritvorenici mogli da imaju tročasovne kratke posjete, bez prava na duge posjete. - Prvi predmet u kojem se prava pritvorenika i osuđenih zatvorenika upoređuju prema članu 14. Konvencije. Pitanje jesu li te kategorije zatvorenika u sličnom položaju (paragrafi 73-75 presude) uzimajući u obzir, između ostalog, različite ciljeve njihovog pritvaranja. Oslanjanje na Preporuku Rec (2006)2 Komiteta ministara o Evropskim zatvorskim pravilima i CPT Izvještaju za 2013 nakon posete Rusiji u 2012. godini, paragrafi 81-82 presude.

		<p>- Član 8.: ograničenja porodičnih posjeta tokom pritvora prije suđenja.</p> <p>- Član 35. stav 1: pravilo šest mjeseci za podnošenje aplikacije ESLJP u kontekstu posjeta zatvoru i korištenje staklenih pregrada - "kontinuirana situacija": vidi paragrafe 54-57 presude.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8., te povreda člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 10, 11 i 34, te član 3. Protokola 1</p>	<p>Forcadell i Lluís and Others v. Spain (dec.), br. 75147/17</p> <p>7.5.2019. godine</p> <p>Odjel III</p>	<p>Referendum o nezavisnosti Katalonije. Da li grupa poslanika uživa status žrtve?</p> <p>Član 11: Nakon referenduma o nezavisnosti Katalonije, koji je održan uprkos prethodnoj odluci Ustavnog suda o njegovoj neustavnosti, od ureda Parlamenta autonomne zajednice Katalonije zatraženo je da sazove plenarni sastanak Parlamenta da bi se procijenili rezultati referenduma o nezavisnosti. Daljnja odluka Ustavnog suda je suspendovala sazivanje te parlamentarne sjednice, koja je ipak održana sad zakašnjenja. Većina poslanika žalila se na članove 10. (sloboda izražavanja) i 11. Konvencije (sloboda okupljanja i udruživanja), naročito na poslednju odluku Ustavnog suda, tvrdeći da je ona ometala njihov rad kao poslanika.</p> <p>- Član 34. Konvencije: "status žrtve": da li je grupa poslanika koja je podnosilac predstavke vladina organizacija ili mogu tvrditi da su žrtve u smislu člana 34. Konvencije. Pojam "grupa pojedinaca" prema ovom članu.</p> <p>- Ispitivanje predstavke na osnovu člana 11. u ovom političkom kontekstu: vidi paragraf 24 odluke.</p> <p>- Član 3. Protokola 1: Pravo na slobodne izbore.</p> <p>Neprihvatljiva aplikacija.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Fraile Iturralde v. Spain (dec.), no. 66498/17</p> <p>7.5.2019. godine</p> <p>Odjel III</p>	<p>Zahtjev za premještaj u zatvor bliže porodičnoj rezidenciji.</p> <p>Primjena člana 8. (porodični život).</p> <p>Podnosilac predstavke je osuđen za razaranje, posjedovanje eksploziva, skladištenje oružja i saradnju sa terorističkom organizacijom. On se žalio na povredu njegovog prava na poštovanje porodičnog života zbog odbijanja njegovog zahtjeva za premještaj u zatvor bliže njegovoj porodičnoj rezidenciji.</p> <p>U vezi pitanja da li postoji „uplitanje“, uporedite Labaca Larrea i drugi protiv Francuske (odl.), Br. 56710/13 i drugi, 7. februar 2017. godine. Obaveza podnosioca predstavke da potkrijepi svoje tvrdnje.</p> <p>Zatvorska politika koja je dovela do toga da podnosilac predstavke nije služio kaznu blizu svoje porodice je politika koja se primjenjivala samo na ograničenu grupu zatvorenika, naime one koji su osuđeni za teroristička djela.</p> <p>Neprihvatljiva aplikacija: vidi paragraf 31 odluke.</p>
<p>Član 3 i 13</p>	<p>Clasens v. Belgium, no. 26564/16</p> <p>28.5.2019. godine</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Uslovi u zatvoru zbog štrajka zatvorskih službenika. Ponižavajuće postupanje prema zatvoreniku.</p> <p>U 2016. godini zatvorski službenici u Belgiji su stupili u štrajk. Štrajk u zatvoru podnosioca predstavke trajao je 2 mjeseca tokom kojih nije postojala minimalna obaveza pružanja usluga za zatvorske službenike. S obzirom na to, uobičajeni režim brige o zatvorenicima je obustavljen s obzirom na nedostatak osoblja. Kao rezultat toga, podnosilac predstavke je bio u svojoj ćeliji od 9 m2, napuštao je ćeliju na sat vremena dnevno u šetnju; nije imao nikakvog posla ili drugih aktivnosti izvan ćelije; tuširao se jednom ili dva puta nedjeljno i bez higijenskih proizvoda; praktično nije imao kontakte sa porodicom, prijateljima ili svojim advokatom; te je bio u stanju neizvjesnosti koliko će takvi uslovi trajati.</p>

		<ul style="list-style-type: none">- Primjena člana 3.(zabrana mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja). Kumulativni efekat navedenih faktora u opisanom kontekstu i pojam "ponižavajućeg postupanja".- Član 13: nepostojanje pristupa pravnom sredstvu koje može obezbjediti naknadu za situaciju u kojoj je podnosilac predstavke žrtva i spriječiti nastavak navodnih kršenja. Utvrđena povreda člana 3. i člana 13. u vezi člana 3.
--	--	---